

Fra Selskabets bibliotek - artikel 2

Voldelige teenagere og unge - har kristne psykologer et ansvar?

Af: Cand. psyk. Tina Strand Tingleff

Vold begået af børn eller ganske unge mennesker er i den seneste tid blevet et emne, der i høj grad optager medierne. I USA har det særligt været skudepisoderne, hvor teenagere har såret og dræbt flere af deres skolekammerater, der har chockeret, og herhjemme har det rystet os, at 14-årige drenge begår gruppevoldtægter og andre former for voldelige overfald.

Fokus i de danske medier har nærmest udelukkende været på de voldelige teenagernes etniske baggrund, ligesom man i mange år i USA primært har forbundet teenage-vold med bandede fattige, sorte børn i de indre byer. Men det er kun en lille del af billedet. I USA vil én ud af fem børn have begået en alvorlig voldelig handling inden de bliver 18 år, og det foregår ikke bare i de fattige storbykvarterer men også i de mindre samfund i forstaderne og på landet.

Syndens gennemgribende natur og det vestlige samfunds på mange måder fordrejede værdier ser således ud til at udgøre et potentiale for vold blandt teenagere i alle samfund og ikke bare i de særligt belastede områder.

På baggrund af disse kendsgerninger peger den amerikanske skolepsykolog Nancy Scammacca i en artikel i tidsskriftet 'Christian Counseling Today' (2000, Vol.8, nr.3) på, at vi som kristne psykologer både har et ansvar og mægtig gode muligheder for at være med til at forebygge de alvorlige voldelige handlinger blandt teenagere. Evangeliet kan ændre teenagernes sind, så de ikke længere er tilbøjelige til at være voldelige, og som kristne psykologer kan vi gøre en indsats både på det individuelle, det familiemæssige og det samfundsmæssige område, således at denne ændring kan finde sted hos frustrerede unge.

På det individuelle område er der behov for, at vi tidligt ser faresignalerne i børns liv. Det kan være impulsivitet, social isolation, manglende empati mm., som senere kan føre til voldelige handlinger, hvis ikke der omgående gribes ind. Disse børn har brug for vores støtte til at udvikle et bedre selvværd, lære at håndtere deres følelser og begå sig socialt.

For at en sådan intervention kan lykkes er det vigtigt også at inddrage barnets familie. Det menes, at børn der direkte eller indirekte udsættes for vold i familien, eller som beskæftiger sig med voldelige computerspil eller videofilm, er mere tilbøjelige til selv at udøve vold, og det er derfor vigtigt at rådgive og vejlede forældre omkring børnenes vaner eller hjælpe dem med til at løse familiemæssige problemer på en ikke-voldelig måde.

Som danske, kristne psykologer kan vi sikkert umiddelbart være med hertil, men når det kommer til de mere samfundsmæssige tiltag er vores kultur væsentlig forskellig fra Nancy Scammaccas. Men jeg synes der er noget dejligt ansvarsbevidst ved hendes tilgang til problemstillingen fordi hun netop også peger på, at vi må være med til politisk og via lokale tiltag f.eks. på skoler og i klubber at skabe ikke-voldelige miljøer for teenagere. I Danmark er vi vant til at offentlige systemer tager sig af de fleste problemer, og der er derfor ikke rigtig tradition for at kirkerne tager del i løsningen af samfundsmæssige problemer. Men netop når det kommer til vold blandt teenagere er det jo tydeligt, at de offentlige systemer ikke uden videre kan løse opgaven. Her kunne det da være skønt, hvis vi som kristne psykologer turde gå foran og være med til at tage initiativer, hvor kirkerne bliver mere aktive i forhold til samfundet omkring os. Det kunne f.eks. være skønt at se kirke og skole arbejde sammen om volds-forebyggende tiltag, opleve kirker åbne sig for flygtninge og indvandrere og være med til at give dem et netværk i Danmark, eller at se kristne i højere grad stille sig til rådighed for familier i krise. Det kunne være som aflastningsforældre, familierådgivere eller bare som mennesker, der er der, når alt andet brister.

Jeg hører jævnligt folk sige, at psykologer er vor tids præster. Dermed menes, at vi er dem, folk lytter til og betragter som en slags autoritet. Jeg tror Nancy Scammacca har ret i, at vi kan bruge denne autoritet til at bringe gode værdier frem i samfundsdebatten og vise, at evangeliet kan forandre mennesker og forandre samfundet. I forhold til de problemer vold blandt teenagere afføder skulle vi være de sidste til at læne os tilbage og jamre over de frygtelige indvandrere, der overfalder danske kvinder, og istedet spørge os selv: Hvad ville Jesus have gjort for disse teenagere? og: hvordan kan jeg bruge min psykologiske viden til at nå disse børn og unge og hjælpe dem til et anderledes liv. Overfor denne og lignende svære problemstillinger tror jeg, det er en stor styrke både at være kristen og psykolog, og jeg har en drøm om, at vi må blive meget mere bevidste om både det ansvar og de muligheder, vi som kristne psykologer har.